

09/11

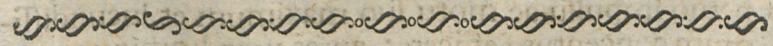
M-s. 204

327.

Aug 26 474 10

PROGRAMMA,
QVOD
SAECVLARIBVS SACRIS,
IN MEMORIAM
AVGVSTANAE
CONFSSIONIS,

ANTE HOS DVCENTOS ANNOS
PVBLICATAE,
IN
MARTINEO HALBERSTADIENSI
A. S. R. MDCCXXX D. XXVI IVN.
DEO VOLENTE
SOLENNI RITV CELEBRANDIS,
PRAEMISIT DICTVRVS
M. IO. CHRISTOPHORVS WVRTZLERVS,
SCHOL. MARTIN. RECTOR.

HALBERSTADII, Typis LANGIANIS.

Maxima, multa & effusissima ab inexhausto bonitatis fonte, Numine Optimo Maximo, profluunt beneficia, quibus homines miselli, ne minimo quidem amoris aut beneficentiae divinae riuulo digni, at rerum tamen omnium indigi, quotidie, imo omnibus horis & momento quolibet, perfundimur atque cumulamur. Tam apertum id et manifestum est, ut, qui negare ausit, cum ratione insanire, aut adversus solem loqui velle videatur. Imo ne ethnicis quidem prudentibus, sola quamvis ratione duce vterentur, id obscurum fuit: qui, quanto benefactorum caelestium mari homines inundentur, videntur ac praedicarunt. Ac in primis Seneca praeclare: Dii, inquit, munera sine intermissione diebus ac noctibus fundunt.

Verum quia quotidiana sunt, ac nemo non a teneris vnguiculis per totum vitae cursum iis fruitur: vilescunt, et a plerisque mortalium vel non agnoscuntur, vel non tanti, quanti debebant, aestimantur. Fuerunt inter philosophos priscos, qui, coryphæo vel Pythagora, vel Platone, vel utroque, lepidam cantilenam cecinerunt: nempe, orbis caelestes perpetuo impulsu ac motu suo maximum et iucundissimum concentum efficere; aures vero hominum perenni caelestis eius musicae sonitu oppletas adeo obsurduisse, ut eum non sentiant. Mira omnino res foret, si vera, ac non dulce esset somnium. At
hoc

hoc verissimum esse deprehenditur, mentes plerumque hominum longa et assidua perceptione beneficiorum cœlestium adeo occalluisse, vt eâ vix putent diuinitus sibi obtingere, nedum debito honore datorem tam munificum adficient.

Quantum, vt exemplo rem probem, aëris huius atmosphærici, terram nostram ambientis, est bonum! qui, pariter ac sol, communis naturæ famulus et minister est; qui vtilitates innumeras cum reliquis rebus creatis, quæ sunt per orbem hunc nostrum, tum maxime homini præstat; quem continue ac irremisse haurimus pulmonibus, et rursus expiramus; sine quo nec olfacere, nec excreare, nec oscitare, nec forbere, nec loqui, nec viuere possemus. At quotus quisque est, qui hoc rite pensitet, qui a Creatoris optimi benignitate hoc vitæ præsidium proficisci animaduertat, qui pro tam necessario munere satis gratum sese præstet?

Quanto anima nobilior corpore, quanto præstantiora terrestribus cœlestia, quanto rebus caducis et fluxis digniores sunt perpetuæ ac æternæ: tanto maioris etiam sunt momenti beneficia diuina spiritualia, quam ea, quibus corpus vel conseruatur, vel defenditur, vel ornatur. Ac inter illa principem locum obtinent sacrae literæ, quas DEVS nobis ipse edidit, tradidit, conseruauit. Nam ab his reliqua beneficia dependent: hique sunt thesauri illi, in quibus CHRISTVS et omnis gratia cœlestis delitescit, et per quos nobis delictorum condonatio, vera vita, animi tranquillitas, felicitasque post mortem etiam duratura exhibetur. Quodque hos thesauros non
2A habet.

habemus modo, sed quod frui etiam his licet, quod voluntas diuina a quolibet cognosci potest, quod tantum non omnium tenetur manibus, quod templa propemodum quotidie diuina hac voce resonant, quod oracula ista vere diuina, per Augustissimam illam Fidei Confessionem, Augustæ Vindelicorum ante hos ducentos annos publicatam, declarata, tot praecorum linguis, tot scriptorum libris recte et ad mentem facerrimi Spiritus explicantur: annon hoc diuinæ benignitati tribuendum? annon reponendum in memori animo? annon maximæ DEO gratiae agendaæ atque habendæ sunt? cuius prouidentia et Numine Verbum diuinum in lucem denuo protractum, Confessio Fidei tam nobilis edita, nitor religionis sanctissimæ restitutus, totum denique Reformationis negotium gestum et confectum est. Epictetus nihil aliud dixit hominibus agendum esse et publice et priuatim, quam Numen laudandum et celebrandum, et gratias persolvendas, atque et inter fodiendum, et arandum, et edendum, et singulis in rebus hymnum maximum ac divinissimum accinendum esse. Quid nos facere putabimus fas esse? quibus non solum illud rationis lumen tributum est, quo ille gaudens tam opportuna verba loquebatur: sed qui longe maiori luce collustrati, munerumque tantorum sumus participes. At, o rem indignam atque nefariam! quam excæcata, quam obdurata sunt multorum hominum in ipso Christianorum cœtu pectora, qui tanta DEI in se promerita tam vilipendunt, tam parce recolunt, tam tepide celebrant! Quid, bone DEVS! heic etiam citius confenescit, quam gratia?

Ac

Ac licet etiam laudes et hymni ingeminentur voce alta et clara: animum tamen maximæ partis pfallentium abesse ab illis inde videtur liquere, quod vita sit maneatque, qualis erat, impia nempe et a vero DEI cultu et laude aliena. Hæc enim demum est vera DEI laus, et debita gratiarum actio, si animum DEO totum tradas, si vita sit innocens et sancta, si mores ad normam diuinæ voluntatis quam studiosissime componantur. Hic hymnus non statis diebus dumtaxat, sed per totam vitam canendus est. Quod quia paucissimos videmus facere, sequitur, vt plerorumque supplicationes et hymni labiorum potius, quam mentis, opus sint existimandi.

Tantum vero abest, vt externa etiam illa pietatis, laudis, iubilorum, ac gratiarum actionis significatio, si a pura et casta mente proficiscatur, ac, non velut per somnum, sed acri mentis intentione fiat, reiiciatur: vt potius tanto celebrius ac sollicitius hoc munus censeatur obeundum esse, quanto grauius et frequentius ad id non diuinis modo legibus, sed ecclesiæ etiam longa et laudatissima consuetudine, imo interdum pii magistratus mandatis concitatur et estimulamur. Certe seria voluntas est REGIS nostri AVGVSTISSIMI, vt ab omnibus Augustanæ Confessioni addictis rite celebretur dies hic festus et IVBILAEVS, quo cœtus euangelicæ veritati et religionis puritati deditus beneficium illud maximum recollit, quod ante hæc duo nunc elapsa sæcula DEVS ecclesiæ suæ, nec tantum maioribus nostris, sed nobis etiam illorum posteris, præstitit, cum anno post Christum natum MDXXX a. d. VII Kl. Iul. in Augustanis comitiis

mitiis Inuictissimo Romanorum Imperatori CARO-
LO V, præsentibus ferme cunctis imperii Proceribus,
Norma illa Fidei nostræ illustrissima a Confessoribus
et heroibus constantissimis animo magno et imper-
territo exhiberetur, ac de scripto recitaretur. Tan-
to autem religiosius, tantoque maiori studio et ardore
hæc sacra peragi decet: quanto magis id ipsa rei ma-
gnitudo exigit et flagitat. Omnino multi honores
DEO immortalis iusti habentur ac debiti: sed profe-
cto iustiores numquam. Eius enim beneficii memo-
ria sæcularis celebrabitur, per quod omnia reliqua
spiritualia nobis reddita et restituta videmus esse.

Quia vero ad omnia non templa tantum, sed ly-
cea etiam supplicatio decreta est: in Martineo quo-
que nostro gratiarum victimas DEO, religionis Instau-
ratori, Statori Veritatis, ecclesiæque ac scholarum De-
fensori, offeremus. Nempe duae in phrontisterio nostro
habebuntur orationes sæculares: altera hoc ipso Sa-
turni die hora IV pomeridiana; altera perendie, Lu-
næ die, hora matutina IX. Ac illa quidem non
minus erit *παρασκευασική*, quam in laudibus B. MARTI-
NI LVTHERI versabitur: hæc vero in explicanda
magnitudine beneficii diuini, per exhibitionem AV-
GVSTANAE CONFSSIONIS nobis præstiti, occu-
pabitur.

Quarum orationum vtramque vt Martinei hu-
ius MAECENATES, NVTRITORES, PATRONI,
ac FAVTORES beneuole velint audire, diuinamque
benignitatem in schola etiam nobiscum venerari: est,
quod ab Ipsorum liberalitate et humanitate etiam at-
que etiam peto et contendo, in maximi beneficii lo-

CO

co hoc fauoris signum positurus. Fidei autem meae
concreditos, Martinei Alumnos, vt cum in diuina
æde, tum in Lyceo hisce sacris sæcularibus pii inque
DEVM grati interfint, moneo et hortor. P. P. Hal-
berstadii, prid. Festi Iubilæi, A. S. R. MDCCXXX.

Lyrica Quædam Sæcularia.

CHORVS.

Felices populi, promite iubila,
Et gratis animis fundite gaudia!
Victrix religio sic iubet alterum
Augustæ Fidei claudere sæculum.

ARIA.

Triumphat alma Veritas,
Mendaciumque sternit:
Triumphat inter machinas,
Ac vim dolosque spernit:
Triumphat, et, fortissimo
Munita Diuum brachio,
Nunc fausta sæcularia
Per templa spargit iubila.

CHORVS.

Felices populi, promite iubila,
Et gratis animis fundite gaudia!
Victrix religio sic iubet alterum
Augustæ Fidei claudere sæculum.

ARIA

ARIA.

Stat ciuitas Ecclesiæ,
PATRIS fauore tecta,
Fundata CHRISTI sanguine,
Per SPIRITVM refecta:
Stat in sacratissimis rupibus,
Ac sospitata cœlitus,
Ringente quamuis Tartaro,
Peritabit omni sæculo.

CHORVS.

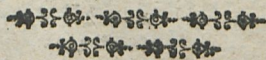
Quapropter merito iubila promimus,
Et gratis animis gaudia fundimus:
Victrix religio sic iubet alterum
Augustæ Fidei claudere sæculum.

ARIA.

JEHOVAH, dives Gratia,
Defende, quos creasti:
JEHOVAH, qui Spes unica,
Tuere, quos amasti:
JEHOVAH, Dux fidissime,
Quos recreasti, protege:
Vt tuta Sion hostium
Quieta spernat impetum!

CHORVS.

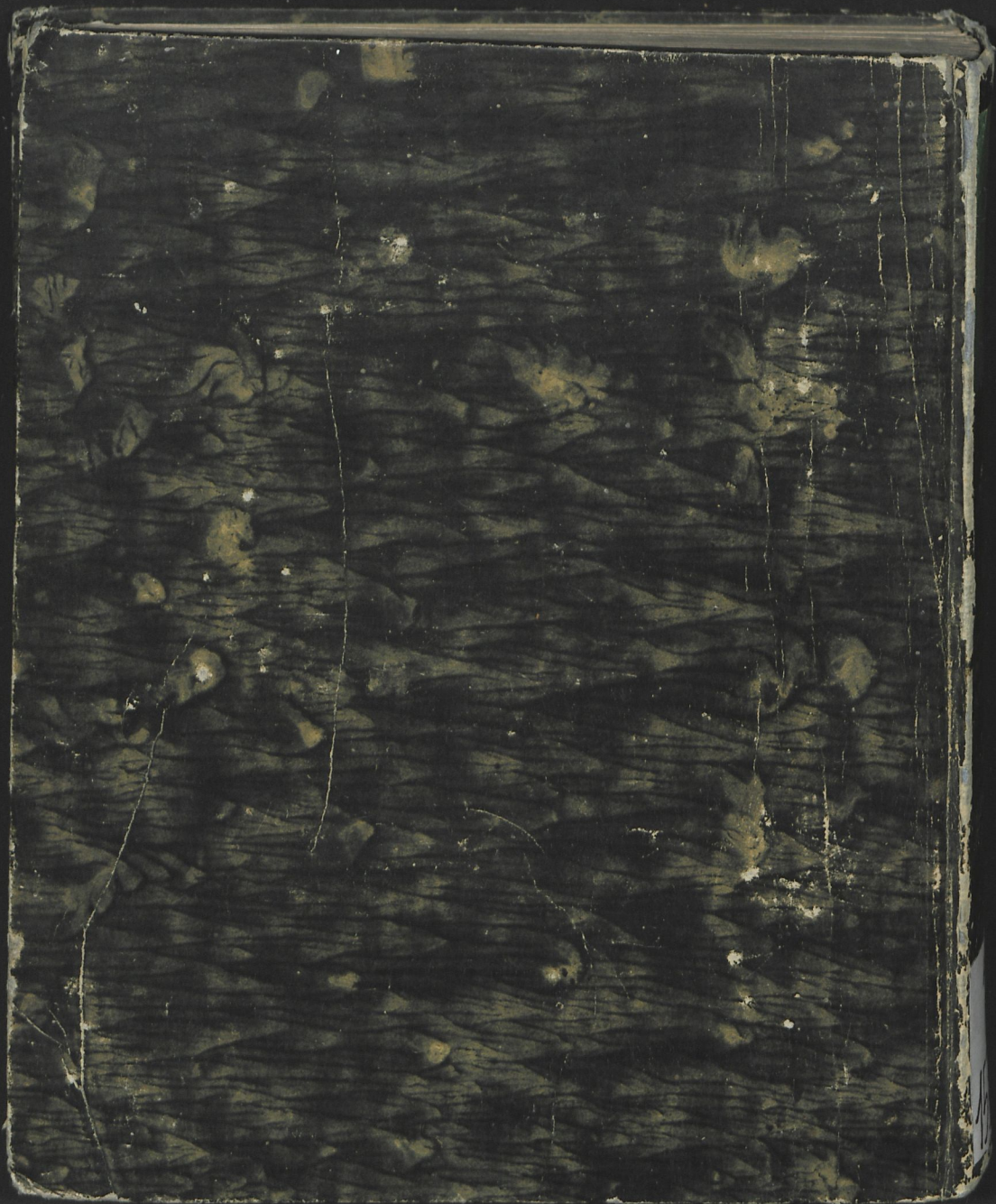
Sic et posteritas vltima gestiet,
Ac plaudens pariter iubila concinet:
Sic nostræ Fidei Norma per omnia
Florebit, DOMINO vindice, sæcula!

AB: 753875

(X 2360691)

R

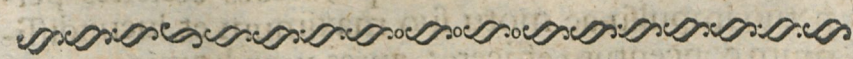

Aug 26 474 10

PROGRAMMA,
QVOD
SAECVLARIBVS SACRIS,
IN MEMORIAM
AVGVSTANAE
CONFSSIONIS,

ANTE HOS DVCENTOS ANNOS
PVBLICATAE,
IN
MARTINEO HALBERSTADIENSI
A. S. R. MDCCXXX D. XXVI IVN.
DEO VOLENTE
SOLENNI RITV CELEBRANDIS,
PRAEMISIT DICTVRVS
M. IO. CHRISTOPHORVS WVRTZLERVS,
SCHOL. MARTIN, RECTOR.

HALBERSTADII, Typis LANGIANIS.

